

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:
Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak, nyilvterek és hirdetések.

Telefon szám 34.

MURAKÖZ

Előfizetési árak:

Egész évre 8 kor.
Fél évre 4 kor.
Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések jutányosan számítanak.

NYILTTÉR PÉLTŐSÁRA 50 FILLÉR.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Felelős szerkesztő: ZRINYI KAROLY.	Főszerkesztő: MARGITAI JÓZSEF.	Kiadó és lapfajdosos: STRAUSZ SÁNDOR.
--	--	---

Pályaválasztás előtt.

Az iskolai év befejeződött, a záróvizsgálatok is elmúltak, mind az ő izgalmaikkal. A tanulóifjúság elnyerte bizonyítványait s kiki megy a jól, avagy kevésbé jól megérdemelt nyugalomba, hogy új erőt, új energiát gyűjtsön a további küzdelmekre és munkára, mely a vakáció elteltével várokozik reá. Az ifjak, kik tanulmányaikat a középiskolákban folytatták, nyugodtan tekintenek a jövőbe, hiszen önekkik még nincs min törniök fejüket. Előttük a kiszabott köteleességek útja, a középiskolák elvégzése. De azok, kik elvégezték a középiskolákat, kik nyolc esztendei szakadallan és ernyedellen szorgalmas munka gyümölcseképen az érettségi bizonyítványt nyerték el a klasszifikáló tanári kartól, azoknak is a fejük, de még jobban a szülőeknek, kik ilyenkor vannak leginkább megakadva azzal, hogy tulajdonképen mit is kezdjenek most el immár érettnék nyilvánított gyermekükkel.

Oh, ma már nem olyan könnyű a választás. Az élet súlyos küzdelmei nehéz megpróbáltatásoknak teszik ki az embereket, még a diplomásokat sem kímélik meg s bizony nem egy diplomás embert ismerünk, aki öreg fejjel, munkában megroppann tagokkal, néz más foglalkozás után, hogy magát, esetleg családját fenn tudja tartani.

S a szülők tudják ezt, tudják különösképen, hogy a diplomás pályák annyira túlszűsültek, oly annyira elfoglaltak, hogy immár felvevő képességük teljesen megszűnt s minden egyes odalotlongóval csak a létért való küzdelmet nehezítik meg s hogy egymás szájából kénytelenek a kenyeret kivenni.

Mi a teendő? Ez az a nehéz kérdés, mely minden egyes lelkiismeretes szülő előtt felvetődik. Hiszen mindegyik szíven viseli gyermeke sorsát s ha már tizenkét esztendőn keresztül a szülői szeretet túlföntül való ráparazlása mellett, a sok költséget és vesződséget nem sajnálta, akkor most, hogy az élet útjára kívánja bocsájtani, kettőzött félelemmel s körültekintéssel kell eljárnia, nehogy épen akkor találjon ártani annak, kit talán a föld kerekéségén a legjobban szeret, amikor döntő lépéssel indul neki az élet rögs útjának.

Hová küldjük gyermekeinket? Mit neveljünk belőlük, hogy legalább őket tudjuk megkímélni azoktól a véres-verejtékes küzdelmektől, amelyekben mi harcoltuk végig az életet s hogy legalább nekik találjunk olyan pályát, amely könnyebben juttatja a korgó gyomrot a száraz kenyérhez, mint a

minőt mi választottunk a magunk, avagy szülőink szerencsétlen eszméinek következtében.

Mindenki a saját foglalkozását szidja. Az ügyvéd azt tanácsolja, hogy minden pályára küldjük fiainkat, csak épen az ügyvédire nem. Az orvos épen így prelegál, a tanár hasonlóképen, a mérnök nem különben. A kereskedő még a szenteltvizet is leszédne arról, aki legelőször szánta szerencsétlen fejét a kereskedésre, az iparos meg egyenesen a kivándorlást ajánlja annak, aki az ő pályájára merészkedik.

S mindezek dacára mit tapasztalunk? Azok, akik úgy Istengazában szidják pályájukat mások előtt, akik nem tudnak egyebet, ha erről a témáról esik szó, csak sirni és siránkozni, ezek a jó urak, ha a saját fiaikról esik aztán későbbben szó, mind-mind a saját foglalkozásukat oktrojálják reájuk s az ügyvéd fiából ügyvéd, az orvosból orvos, a tanárból tanár, a mérnökéből mérnök lesz. Egészen természetes, hogy a kereskedő boltját fiára hagyja, az iparos pedig műhelyébe veszi csemetéjét.

Igy, mint látjuk, ezek a jó urak a legoklatásabban rácafolnak a maguk siránkozására s épen az ellenkezőjét mutatják annak az érzelmeiknek, melyeket a külvilág előtt olyannyira és oly sokszor feleslegesen flótgatnak.

Bizonyos, hogy a mai világban a megélhetés minden pályán nehéz és a gondterhes apa a saját foglalkozásának minden csínját-bínját az idők folyamán kiismerve, inkább tudja eligazítani fiát azon az úton, melyet egynehány ösvénnyel ő maga is segített kitaposni s így ha tényleg nem is tetszik neki az a hivatás, melyet jól vagy rosszul betölt, végeredményben a saját magzatának mégis ott tud leghatásabban kezére járni s ott talál megnyugvást abban az irányban, hogy a jövendő pályafutásának terhein könnyíthet.

A mi speciális viszonyainknál fogva a gazdálkodás az, mely a legnagyobb kontingensét ifjúságunknak abszorbeálja. A legtöbb gazdálkodó lévén Magyarországon, a legtöbb apa a legtöbb fiút a földművelésre szorítja s így hazánk gazdasági fejlődése épen ez okból egyoldaluan fejlődik. Akinek egy csomó száz hold földet adományozott az isteni gondviselés, meg esetleg az önszorgalom, azoknál, ha a fiút erre a pályára viszik, senki kifogást nem emelhet. De ahol a kis birtokon sok gyermek és nagy család van, ott bizony az első fiún kívül a többinek nem nyújthat kenyeret a föld, lett légyen

az még oly termő humus, még olyan fekete zsíros föld is.

S ezeknél szükséges az ipar és kereskedelmi, főleg a technikai-ipari pályák áldásos mezejét feltárni. Lássák eg, hogy a művelt és tanult kereskedő és iparos sokkal könnyebben, sokkal bővebben keresi meg kenyerét, mint a lateiner osztály, melynek a sovány kerestet mellett, még költségesen reprezentálnia is kell.

Végeredményben tehát oda jutunk, hogy érettségizett fiainkat ne küldjük mind az egyetem oltalmazó szárnyai alá, hanem küldjük ki a külföldre, ha módunkban áll, tanulmányozzák ott a nagykereskedő és ipar-telepeket s a tanulmányokat azután itthon a maguk és az ország érdekében érvényesítsék.

Ha majd nálunk is kialakul egy művelt és képzett kereskedő és iparos osztály — mint a hogy kialakulóban van — akkor a mi gazdasági viszonyaink is előnyükre változnak meg s nem lesz olyan sok verejtékes gondterhelt szülő, ki, mint mostanság, egész nap azon tepelődik, hogy tulajdonképen mit kezdjen el érett és tanult fiával.

A Csány-szobor pályamunkái.

Borbély Györgynek, a rajongó telkű zalamegyei ujságírónak agyában született meg az a kedves gondolat, hogy megyének nagy fiának, a magyar hazáért vértanúhalált halt Csány Lászlónak szobrot emeljünk.

A vármegye közönsége a kegyeletes gondolatot szeretettel fogadta, aminek jele az, hogy lársadalmi adókkal megterhelt polgáttársaink immár huszontól ezer koronát adakoztak.

A kiírt pályázatnak nem remélt sikere volt. Tizenhét pályázó verseng azért, hogy őket bízzák meg a szobor kivételével.

A kiállítás nagyon érdekes és tanulmányos látnivaló. A sok gondolat, amellyel zalamegye hőst glorifikálják, hazafias érzéseinkre igen nagy hatással van.

A legfigyelemreméltóbb munkákat Lukácsy Lajos, Szeszák Ferenc, Horváth Géza, Istók János, Vass Viktor és Nemesáthy mutatta be. Vass terve piramis szerű talpazat, melynek teteje Turul madárral végződik. E mellett áll Csány alakja. Kezével a kardra támaszkodik.

A legnagyobb érdeklődést Lukácsy Lajos szobra keltett, aki a keszthelyi Festetics-szobrot is készítette. A keszthelyi Goldmark-emléktábla is szárnnya vette Lukácsy nevé.

Ne tétovázzék, ha fáj a feje,

:: hanem használjon azonnal ::

Beretvás-pastillát

amely 10 perc alatt a legmakacsabb migráint és fejfájást elmulasztja. Orvosok által ajánlva. Ára 720. — Készítő: Beretvás Tamás gyógyszerész Kispesztén, 3 dobozzal ingyen postai szállítással. 637 42-52

Szakértők állítása szerint a fehér emléktábla szépségével és gazdag gondolataival pártját ritkítja.

A szobor is szépen megőröklíti Csány tetteit és kifejezi azt a hangulatot, amely a vértanu nevének említésével elfogja a lelkeket. A művész a főfalakkal Csányt, puritán jelleméhez híven, egyszerűen, magyar ruhában állítja elénk. Válláról köpeny omlik alá. A köpeny szimbóluma annak, hogy a vértanu utazása közben is mennyit fáradozott a hazáért. A szemnek egyébként is jól esik, ha a lábakat valami tömörrébb teszi. A művész a vértanu kardját kissé a köpeny alá rejt. Így kívánja jelezni, hogy Csány nem a véres csatamezőn vált ki nemzeti martírjaink közül.

A művész korrekt eljárásának szép bizonyítéka, hogy a szobor talpazatát nem az eddig megszokott magasságban akolta. Ezért az eddigi szobrokhoz szokott szem a talpazatot talán aránytalanak, nyomottnak találja. Ámde meg kell érteni a művész lelkét, aki nem a hideg kövel akar imponálni, hanem azt akarja, hogy a főfalak kösse le a figyelmet, a művészi munka, ne pedig a kőfaragó-mesterség domináljon.

A nyugodtan szemlélődő főfalokról a tekintet a talpazatra sikklik le. A piedesztál jobbrol és balról két csoport van elhelyezve. Az egyikben a harcias Turul, Csány bátor tetteit jelzi. Pajzson a magyar szent korona a hazát ábrázolja. Nagyszerű gondolat az, hogy a Turul kiterjesztett szárnyakkal védi a lába alatt lévő könyvet, amely szentesített törvényeinket jelképezi. Csány törvényiszteletét gyönyörűen szimbolizálja ez a kedves csoport. A sebesen szárnyaló Turul jelképezi még Csány fáradhatatlan utazásait is. Nagy utakat járt be. Erdelybe sietett a nemzetellenes féktelenségek legyőzésére. Sokfelé sietett a nemzet védelmében, míg eljutott Világoshoz és a — bitófa alá. Csány kisebb intézkedéseinek jelzésére Lukácsy Lajos a törvénykönyv mellé tette azt a szöveget is, melyet a vértanu Magyarhon lelkis leányaihoz intézett.

E talpazat másik oldalán egy erős alak a nemzet gyászát jelzi. Az alak a honfibanattól áthatva borul a meghalt zászlóra. A zászló rudja egy pajzsra nyulik, mely az 1848. évszámot viseli.

A szobor nemes mélabuval jelzi a nemzetnek a szabadságharc letörése fölött érzett bánatát.

Amíg a művész vigyázott arra, hogy szívünket ne hagyja érintetlenül az emlékezés, amelyet Csánynek bitófára való jutása fölött — nem levedve — érzünk, addig ügyelt arra is, hogy a leverő szomorúság se vegyen rajtunk erőt, mert hisz a tulsó oldalon figyelmeztet bennünket, hogy ha a nemzet jövőjéről van szó, ne essünk kétségbe, mert e népet mindig megvédte a törvényisztelete és az a bátor követelése, amellyel a törvények megtartását a felsőbb hatalomtól is mindig megkívánta, még ha jó előre tudta is, hogy ez martirokat követel tőlünk.

Lukácsy a művének eredetiségét betelítte még azzal a kegyeletes gondolattal, hogy a talpazat hátsó részén áldozati méceszt formált, melyet meggyújthatunk az emlékezés napjain. Ez is olyan poetikussá terv, amely Lukácsy nevéhez és zsenialitásához méltó.

Azt hisszük, nem leszünk rossz prófé-

ták, ha azt állítjuk, hogy nemcsak a közönség, hanem a bírálóbizottság hangulata is Lukácsy műve felé fordul.

K Ü L Ö N F É L É K .

Kacagok. sírok . . .

*Arany fényben tündököltve
Édes, játszó napugrái,
Viruló szép virágok közt
Vig mosolygó képpel jár.
Oly áde a kis ligetek,
Rózsá nyílik rügy tövén:
Ügy tának, egy-egy levélke
Azt sutogja csak: Ó, én.
S én bolygok kájtítasan
Harmatos föl közepett,
S szívem akkor szép jövőt, bus,
Eltűnt multal összevet.
S látom, hogy mily szép az élet,
Élni, élni akarok,
És a dicső szép természet
Ötén ah, hogy kacagok! . . .*

*Ezüst-fehér holdvilágnak
Fénye bágyadt, sápadoz,
Csendes méla lombok közül
Bús, tört sóhajt áthalhat.
Oly fehér a rózsá szirma,
Haldoklik oh, szinte már,
Hajtott bokra úgy letörve,
Zord halálra félve vár.
S én meorengve járok, halkan,
Ügy kísért a holdvilág . . .
Összeresen testem, jelkem,
Hogyha mozdul egy kis ág.
S hirtelen a rózsagyógyól
Nyílnak mély, zord, hős sírok,
S én közöttük életuntan
Valakért úgy sírok . . .*

g . . . l

— **Kérelem.** Lapunk folyó hó 1-ével a XXVII-ik évfolyam III-ik negyedébe lépett; ez alkalommal tisztelttel kérjük az előfizetőinket, kiknek előfizetésük lejárt, megújítani, a kik pedig előfizelési díjjal hátralebb vannak, azt mielőbb beküldeni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fenakadás történjen. Tisztelettel a kiadóhivatal.

— **Személyi hír.** Festetics Jenő gróf ömellósága f. hó 15-én délután 1 órakor a Budapest felől jövő gyorsvonattal Csáktornyára érkezett s innen zalaujvári kastélyába hajtattott.

— **Zalavármegye tanúgye.** A vármegye közigazgatási bizottsága f. hó 12-én tartotta meg rendes havi ülését, melyen dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, tanfelügyelő a következő jelentést terjesztette elő: Az 1907. évi XXVII. t. c. 1910. évi okt. hó 1-ével egész terjedelemben hatályba lépven, ezen időn tül, miniszter úr 61956. számú rendelethez képest, elemi népiskolai tanítói állásokon csak az 1868. évi 38. t. c. 133. szakasza szerint képesített rendes tanítók működhetnek. Azon képesített nélküli, avagy nem szabályszerűen képesítettek pedig, kik az országos tanítói nyugdíjintézetbe időközben mégis felvételtek, nyugdíjbizottság elé fognak állíttatni. Ezen időszakban felterjesztettek miniszter úrhoz az 1910. évi szeptember hó elején megnyitandó állami elemi iskolák kimutatásai s a már meglevő állami elemi iskoláknál túlléptétség folytán szükséges új állások indokolásai. Ezen időszakban meglátogattam a légrádi róm. kath. fiu- és leányiskolát, az ág. ev. iskolát és róm. kath. kisdodovodát. A ligetvári községi iskolát, állami kisdodovodát s a muraszentmáriai róm. kath. iskolát. Meglátogattam a perlaki állami elemi fiu- és leányiskolákat, a három állami kisdodovodát és iparos tanonciskolát s a nagykanizsai iparostanoncok munkakiállítását. Einökletem alatt tartották meg a

csáktornyai állami tanítóképző intézetben a tanképesítő vizsgálatot. Királyi segédtanfelügyelők meglátogatták a drávavásárhelyi, arnyafalvi állami iskolákat, a zalatárnoki községi, a muraszilvágyi és bottornyai róm. kath. iskolákat s jelen voltak a nagykanizsai továbbszolgáló altisztek polgári iskolai tanfolyamának záróvizsgáján. Van szerencsém jelenteni, hogy miniszter úr megengedte, miszerint a csáktornyai áll. polg. leányiskolával kapcsolatos internátus 60—70 növendék befogadására fejlesztessék — s már az internátusban felvehető növendékek számát harmincban állapította meg.

— **Házasság.** Simon József helybeli kereskedő f. hó 24-én d. u. 6 órakor tartja egybekelését Czukor Mariska kisasszonnyal a szent ferencrendiek templomában Csáktornyán.

— **Hirdetmény.** Csáktornya község előjárósága közhírré teszi, hogy az 1910. évi törvényhatósági utadók kivételül lajstrom Csáktornya községéhez 1910. évi július 8-ától 1910. évi július hó 26-ik napjáig 8 napi közzemlére kitéve lett. Csáktornya, 1910. évi július hó 17-én. A községi előjárósága.

— **Eljegyzés.** Tóth Elluskát, neszmei tanítónőt f. év július havában jegyezte el Balatonalmádban Bubik Lajos veszprémi állampenzári adóelőőr.

— **Változások a szt. ferencrendiek körében.** A f. év július hó elején, Terzattóban megtartott szt. ferencrendiek évi közgyűlése a helybeli zárdában a következő változások eredményezte: a rendnek Csáktornyán levő tagjai közül továbbra is itt maradnak eddigi minőségükben P. Rozman Róbert zárdafőnök, P. Tislér Tamás hitoktató és P. Varga Wolfgang hittanár. Új tagokul jönnek: P. Lach Landulf Nasícrol és Horvatek Mansved Ivanicrol kápláni minőségben. Horváth Lajos krapinai zárdafőnök, ki közel négy évtizeden keresztül volt a helybeli zárdának főnöke, mint nyugalmazott páter visszakérül Csáktornyára. A közel multban Grázban elhunyt P. Dolenác Gábor pedig Krapinára került volna zárdafőnöknek.

— **Megyei jegyzőgyűlés.** F. hó 11-én tartották Keszthelyen megyénk jegyzői évi rendes közgyűlésüket. A tagok szép számban sereglettek egybe, annál is inkább, mivel ép e napon volt a D. D. sz. daverseuue. Pontban tíz órakor nyitotta meg az ülést Molnár István elnök, szeptelki jegyző s szíves szavakban üdvözölte az egybegyűlt kártársakat, valamint a megjelent vendégeket. Az elnöki jelentés, mely magvas, tartalmas volt, megemlékezett a távozó illetőleg elhunyt kártársokról is. Jóléso barátságos hangon búcsúzik a nyugdíjba vonuló Ferency János kiskomáromi és Pap Mihály lesencetomaji kártársaktól. Kegyeletes szavakban emlékszik meg Medved L. bottornyai és Ley János sümegykáptalanfai elhunyt kollégákról. A pénztári számadásokat és költségvetést helyben hagyta. »Uj politika. c. jegyzők érdekeit szolgáló napilapra 23 névjegyzés történt. Néhai Juhos Ferencnek az Országos jegyző Egyesület első elnökének síremlékére 35 koronát utaltak ki. A zalaegerszegi-novai Járasköri Egylet indítványát, a cselédkönyvbe eszközendő bejegyzésekre vonatkozólag elfogadták. Az indítványok során elnök indítványára a közgyűlés elhatározta, hogy Huszkay Béla országos egyesületi elnököt nyugdíjba vonulása által az elnöki állásból való távozása alkalmával egy búcsúzó levélben fogja felkérésni. Ferency János nyug. kiskomáromi jegyző az egyesület volt el-

nöket tiszlethebi tagnak választották meg. A Zalaegerszegi felállítandó Csány-szobor alapra 20 koronát utaltak ki. Az orsz. központi közgyűlésre Plichta Béla és Starzsinsky György kartársakat küldték ki. A Ley Mihály elhalálozásával megüresedett választmányi tagnak Zábó Gézával (Zalagóganfa) töltötték be. Végül az elnök a tagokat az egyetértésre buzdítván a gyűlés bezárta. Közgyűlés után a Hullám-szállóban bankett volt.

— **Házasság.** Szentes Dezső perlaki járásbíró, f. hó 6-án házasságra lépett özv. Wámoscher Józsefnél Sümegen.

— **A Csáktornyai Kereskedő Ifjak Önképző Egyletének** f. hó 3-án, Horváth Géza kerthelyiségében megtartott nyári mulatsága, a kedvezőtlen időjárás ellenére is eléggé sikerült. A tiszta jövedelem 133.94 K volt. Felülfizettek: Ehrendiener N. 1 K, dr. László Béla 2 K, dr. Huszár Pál 2 K, Binder Károly 1 K, Hirschsohn Nándor 1 K, Krieser József 1 K, N. N. 1 K, N. N. 2 K, Rohmeiser N. 1 K, Ács János 1 K, Hirschler Emil 1 K, Gut Béla 2 K, Stóger Béla 1 K, Heinrich Sándor 1 K, Földes Mór 2 K, Löbl Rezső 3 K, Kelemen Sándor 2 K, Neumann Vilmos 1 K, Meider Márkus 1 K, Heinrich Miksa 2 K, Stráhia Károly 5 K, Starzsinsky N. 1 K, Horváth N. 1 K, Mráz Kálmán, Nagykanizsa 4 K, Simon József 2 K, Apfel Géza 1 K, Mráz Jenő 2 K, Székely Vilmos 3 K, Hirschsohn Ernő 1 K, Antauer N. 1 K, Laux János 1 K, Marsano hadnagy 1 K, Kertész Lajos 2 K, Hampammer István 2 K, Zrínyi Viktor 2 K, Mezei Simon 2 K. Fogadják az egyet hálás köszönetét.

— **Gyászhir.** A helybeli rendháznak halottja van. Igaz és mély részvétellel tudjuk Dolinac Gábor szt.ferencdi vikárius és hitoktató elhalálozását, aki f. hó 10-én éjféli után 1 órakor a gráci kórházban elhunyt. Péter Gabriél rokonszenves tagja volt a rendháznak, mert horvát származása mellett is magyarul jól beszélt s a magyar érdekekkel és érzéssel soha ellenkezésbe nem került. Ezért is az idegenben történt gyászok kimúlása miatt általános és osztatlan a részvét, mellyel halála híre a csáktornyai lártsadalom fogadta. Az elhunyt 53 éves volt s a szerzetnek már 36 év óta tagja. Csáktornya 3 év óta volt s ez idő alatt sokat betegeskedett. Baja ellen sokféle keresett gyógyulást, de utóljára is kórházba kellett menekülnie, hogy magát megoperáltassza. Az orvosi műtét sikerült ugyan, de végzetes volt ránézve, mert úgy látszik, szív-széhhűdéssel komplikálódott, ami nemes életet kioltotta. Péter Gabriél 12-én délután temették el, a temetésen a rendet Péter Timotheus képviselte. Lelki üdvéért a gyászistentiszteletet ugyancsak ezen a napon d. e. 9 órakor tartották meg a helybeli templomban. Nyugodjék békében. — Vaszary Ferenc, Festetics Jenő gróf helybeli uradalomának 60. éven át volt gazdatiszja f. hó 11-én életének 82-ik évében elhunyt. Temetése nagy részvét mellett július hó 12-én délután 4 órakor volt. Halálát gyermekei és nagyszámú rokonság gyászolja. Legyen áldott emléke!

— **Az idei népszámlálás.** Tíz éve annak, hogy népszámlálás volt. A szokásos internacionális megállapodás szerint a folyó év végén ismét lesz népszámlálás. Az erre vonatkozó törvényjavaslat már a Ház asztalán fekszik. A népszámlálásra vonatkozó előleges intézkedéseket azonban már megtették. Zalavármegyében a népszámlálás Arvay Lajos alispán felügyelete alatt a já-

rásí főszolgabírók, a községi előjárók s a számláló biztosok közreműködése mellett számlálólaponok fog lőrténni. A számlálást jan. 1-től 10-ig kell megejteni, mely idő alatt a biztosoknak körzetük összes lakóit, sőt a körzet területén tartózkodó idegeneket is összeírni tartoznak. A számláló biztosok munkáját az illető községek jegyzői vizsgálják fölül, akik e munkát elvégezni és a népszámlálás anyagát legkésőbb jan. 31-ig kötelesek a járási főszolgabíróhoz beküldeni. A főszolgabírók a járásuk anyagát 15 nap alatt egyenesen a központi statisztikai hivatalhoz fogják juttatni s melyet a statisztikai hivatal földolgoz. A lörvény szigoruan kötelez mindenkit, hogy számlálólapiján igaz adatokat valjon be. Az anyag földolgozása több mint egy évi nehéz óriási munkát igényel, így csak 1912-ik év tavasza körül tudható meg a népszámlálás eredménye.

— **A Kereskedelmi Bank raktárvallalata.** A Csáktornyai Tárházak Részvényirtasaság eddig főökként kezelte bajai tárházát. Ez a főkvállalat most önálló részvényirtasasággá fog átalakulni »Bajai Tárházak Rt.« cég alatt a Kereskedelmi Bank közreműködésével. A bank részéről Kürti Károly igazgató vezeti a tárgyalásokat, amelyek hír szerint eredménytel járhat. A bank egy-két tagot fog delegálni az igazgatóságba és a felügyelő-bizottságba.

— **Új százkoronás bankjegyek.** Mint ismeretes, az Osztrák-Magyar Bank augusztus 22-én új százkoronás bankjegyeket bocsát ki. A bankok már készen vannak, de egyelőre forgalmi értékük még nincs, csak aug. 22-ike után bocsátják őket forgalomba. Az új bankjegy vizékek, helyenkint rózsaszínbé játszó. Jobbmezőjén egy női mellkép látható. A fej kissé fölfelé néz, a kéz pedig egy virágfüzért tart. Az arc ősi görög allegorikus alak, amely már szinte hagyományossá vált. A nyakat födétlenül hagyó, testhez simuló s a modern reformruhák szabására emlékeztető toalett szajászerű alakot mutat. A bankjegy magyar oldala, a címertől és a szövegtől eltekintve, teljesen egyezik az osztrákkal, ami Magyarországon kétségkívül idegenül fog hatni.

— **Miert volt hűvös, esős idő?** Mindenki panaszkodott az abnormis időjárás miatt. És a panaszok nyomán megindult a találgatás, hogy mi volt az oka a nyár derekán a hűvös, nedves időnek. Persze a legtöbben mindjárt a Halley-üstököszt gyanúsították meg. Bizonyosan az ő intrikája volt az egész. De voltak olyanok is, akik a naplótokat okozták az esős időjárás és a hűvös idő miatt. De Flammarion, a híres csillagász szerint a hideg időjárásnak és esőnek az volt az oka, hogy Amerikában óriási hőség volt s még árnyékban is 122 Fahrenheit-fok melegt mutatott a hőmérő heteken át. Ha most még hozzávesszük azt, hogy nyugatról az utóbbi két hónapban állandóan erős szél fújt, amelyik idehordta az amerikai partokon elpárolgott vízgőzökből összegyűlemlett fellegeket, meg van a magyarázata annak, hogy miért esett mostanában ilyen gyakran az eső és meg van a magyarázata az is, hogy miért volt ilyen hűvös időjárás. Nem kell tehát mindent szegény Medárdnak bűnűl teltetni, Flammarion szerint az egyszer nem ő volt a ludas.

— **Prepelics Máttyást vizik az elmegyógyintézetbe.** Prepelics Máttyásnak, a drávasárhelyi gyilkosnak neve aighanem utolszor szerepel a nyilvánosság előtt. Nemrég ismertették azt a jelentést, melyet Országos

elmegyógyintézet a szerencsétlen Prepelics Máttyás elmeállapóláról kiadott. A nagykanizsai lörvényszéki orvosoknak, kik a főltárgyaláson Prepelicset épelméjűnek mondták, a megfigyelő intézet véleményét kiadták, amire ezek megállapították, hogy a megfigyelőben olyan lelki jelenségek mutatkoztak a drávasárhelyi gyilkoson, melyeket azelőtt rajta nem lehetett észlelni. Újabb megfigyelések alapján tehát ők is helyesnek találták a megfigyelő intézet észleleteit, melyek szerint Prepelics, ki nehézkóros elmegyógyengességben szenved, ön- és közveszélyes elmebeteg. Már a kir. ügyészség is intézkedett az elmebeteg gyilkos ügyében. Az ügyész ma kiadott végzésével az ellene emelt vádat elejtette és a további eljárást megszüntette. A végzést legközelebb közlik a rendőrséggel, amelyet megbiznak, hogy Prepelics Máttyást a törvénynek megfelelően elmegyógyintézetbe szállítsák.

— **Lányok paradicsoma.** Nemrégiben egy kis város alakult Amerikában. A telepesek csupa derek legények, szorgalmasak s ma már jómóduak is, de egy borzasztó nagy bajuk van, a kis városban alig van nő s a házasulandó férfiak száma igen-igen nagy. De nemcsak a városban, hanem messze földön sincs nő, mert sehol a közelben semmi emberlakta hely. El lehet képzelni tehát, milyen öröm fogta el Oukny, az új város lakosságát, mikor egyszer csak megjelenik közöttük egy új telepes, akinek nem kevesebb, mint hat felnőt lányja volt. A város majd minden férfa ott tolongott a jövevények körül és volt annyi eszük, hogy nem is a lányokkal beszéltek, hanem egymás között az apával. Elvégre is, itt már szinte mellékes volt a lány orcája. A fő, hogy asszonyszemély. Egymásra lícitáltak tehát az apánál és hamarosan meg is egyeztek. Egy óra múlva mind a hat lánynak meg volt a vőlegénye és a másik órában már meg is volt az esküvő.

— **Tókaba fult.** Kovácsics Ferenc kristófalvai lakosnak 2 éves Iván nevű fia f. hó 12-én délelőtől az udvaron levő víztókába lulladt. A rendőri vizsgálat és boncolás megjelentette.

— **Népesedési statisztika:** Csáktornya nagyközség anyakönyvi kerületében a f. év első felében 83 születés, 42 halálozás és 17 házasságkötés történt. A Csáktornya-Wideki anyakönyvi kerületben 114 születés, 40 halálozás és 40 házasságkötés jegyeztetett be.

— **Ragadós állatbetegségek.** Muraköz területén ragadós állatbetegségek a következő helyeken fordultak elő: Rühkőr: Csáktornya 10; sertésvész: perlaki járás Dráva-ollár 8 u; Drávaszilás 10 u.

Értesítés.

Női kalap raktáramba sikerült egy elsőrendű munkaerőt megszereznem, miért is azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a legelegánsabb kalapokat a legutányosabban szállíthatom.

Átalakítások, gyász- és alkalmi kalapok

izléses kiviteléért szavatosságot vállalok. Szíves pártfogást kér:

Kelemen Béla

férfi- és női divatruháza Csáktornyan.

Szakértők állítása szerint a fehér emléktábla szépségével és gazdag gondolataival párját ritkítja.

A szobor is szépen megörökíti Csány tetteit és kifejezi azt a hangulatot, amely a vértanu nevének említésével elfogja a lelkeket. A művész a főalakkal Csányt, puritán jelleméhez híven, egyszerűen, magyar ruhában állítja elénk. Válláról köpeny omlik alá. A köpeny szimbóluma annak, hogy a vértanu utazása közben is mennyit fáradott a hazáért. A szemnek egyébként is jól esik, ha a lábakl valami tömörebbé teszi. A művész a vértanu kardját kissé a köpeny alá rejt. Így kívánja jelezni, hogy Csány nem a véres csatamezőn vált ki nemzeti martirjaink közül.

A művész korrekt eljárásának szép bizonyítéka, hogy a szobor talpazatát nem az eddig megszokott magasságban alkotta. Ezért az eddigi szobrokhoz szokott szem a talpazatot talán aránytalanannak, nyomótnak találja. Ámde meg kell érteni a művész lelkét, aki nem a hideg kővel akar imponálni, hanem azt akarja, hogy a főalak kösse le a figyelmet, a művészi munka, ne pedig a kőfaragó-mesterség domináljon.

A nyugodtan szemlélődő főalakról a tekintet a talpazatra sülkít le. A piederstälton jobbról és balról két csoport van elhelyezve. Az egyikben a harcias Turul, Csány bátor tetteit jelzi. Pajzsán a magyar szent korona a hazát ábrázolja. Nagyszerű gondolat az, hogy a Turul kiterjesztett szárnyakkal védi a lába alatt lévő könyvet, amely szentesített törvényeinket jelképezi. Csány törvénytiszteletét gyönyörűen szimbolizálja ez a kedves csoport. A sebesen szárnyaló Turul jelképezi még Csány fáradhatatlan utazásait is. Nagy utakat járt be. Erdélybe sietett a nemzetellenes féktelenségek legyőzésére. Sokfelé sietett a nemzet védelmében, míg eljutott Világoshoz és a — bitófa alá. Csány kisebb intézkedéseinek jelzésére Lukácsy Lajos a törvénykönyv mellé tette azt a szótartól is, melyet a vértanu »Magyarhon lelkes leányaihoz« intézett.

E talpazat másik oldalán egy erős alak a nemzet gyászát jelzi. Az alak a honfiba álltál áthalva borul a meghajtott zászlóra. A zászló rudja egy pajzsra nyulik, mely az 1848. évszámot viseli.

A szobor nemes mélabuval jelzi a nemzetnek a szabadságharc letörése fölött érzett bánatát.

Amig a művész vigyázott arra, hogy szívünket ne hagyja érintetlenül az emlékezés, amelyet Csánynek bitófára való jutatása fölött — nem leledeve — érzünk, addig ügyelt arra is, hogy a leverő szomorúság se vegyen rajtunk erőt, mert hisz a tulsó oldalon figyelmeztet bennünket, hogy ha a nemzet jövőjéről van szó, ne essünk kétségbe, mert e népet mindig megvédte a törvénytisztelete és az a bátor követelése, amellyel a törvények megtartását a felsőbb hatalomtól is mindig megkívánta, még ha jó előre tudta is, hogy ez martirokat követel tőlünk.

Lukácsy a művének eredetiségét beteltozte még azzal a kegyeletes gondolattal, hogy a talpazat hátsó részén áldozati mécesest formált, melyet meggyújthatunk az emlékezés napjain. Ez is olyan poetikuss terv, amely Lukácsy nevéhez és zsenialitásához méltó.

Azt hisszük, nem leszünk rossz prófé-

ták, ha azt állítjuk, hogy nemcsak a közönség, hanem a bírálóbizottság hangulata is Lukácsy műve felé fordul.

K Ü L Ö N F É L É K .

Kacagok. sírok . . .

Arany fényben tündökölvé
Édes, játszi napsugár,
Viruló szép virágok közt
Vir mosolygó koppel jár.
Oly áde a kis ligetek,
Róssa nyílik rügy tövén:
Ügy tünik, egy-egy levélke
Azt suttojjja csak: ő, én.
S én bolyogok kéjtalan
Harmatos föl közepett,
S szívem akkor szép jövőt, bus,
Éltint multal összevet.
S látom, hogy mily szép az élet,
Élni, élni akarok,
És a dicső szép természet
Ölén ah, hogy kacagok! . . .

Ezüst-fehér holdvilágnak
Fénye bágyadt, sápadoz,
Csendes méla lombok közöl
Bús, tört sóhajit álltalhat.
Oly fehér a róssa szirma,
Haldoklik oh, szinte már,
Hajlott bokra úgy letörve,
Zord halálra félve vár.
S én merengve járok, halkan,
Ügy kísért a holdvilág . . .
Összerenzen testem, jelkem,
Hogyha mozdul egy kis ág.
S hirtelen a róssaágyból
Nyílnak mély, zord, hős sírok.
S én közöttük életuntan
Valakiért úgy sírok . . .

g . . . l .

— **Kérelem.** Lapunk folyó hó 1-ével a XXVII-ik évfolyam III-ik negyedébe lépett; ez alkalommal tisztelettel kérjük az előfizetőinket, kiknek előfizetésük lejárt, megújítani, a kik pedig előfizetés díjjal hátraleltek vannak, azt mielőbb beküldeni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fenakadás történjék. Tisztelettel a kiadóhivatal.

— **Személyi hir.** Festetics Jenő gróf ömeltósága f hó 15-én délután 1 órakor a Budapest felől jövő gyorsvonattal Csáktornyára érkezett s innen zalaujvári kastélyába hajtatott.

— **Zalavármegye tanúgye.** A vármegye közigazgatási bizottsága f hó 12-én tartotta meg rendes havi ülését, melyen dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, tanfelügyelő a következő jelenlést terjesztette elő: Az 1907. évi XXVII. t. c. 1910. évi okt. hó 1-ével egész terjedelemben hatályba lépven, ezen időntől, miniszter úr 61956. számú rendelethez képest, elemi népiskolai tanítói állásokon csak az 1868. évi 38. t. c. 133. szakasza szerint képesített rendes tanítók működhetnek. Azon képesített nélküli, avagy nem szabályszerűen képesítettek pedig, kik az országos tanítói nyugdíjintézetbe időközben mégis felvételtek, nyugdíjbizottság elé fognak állíttatni. Ezen időszakban ferterjesztettek miniszter úrhoz az 1910. évi szeptember hó elején megnyitandó állami elemi iskolák kimutatásai s a már meglevő állami elemi iskoláknál túlléptétség folytán szükséges új állások indokolásai. Ezen időszakban meglátogattam a légrádi róm. kath. fiu- és leányiskolát, az ág. ev. iskolát és róm. kath. kisdodovodát. A ligetvári községi iskolát, állami kisdodovodát s a muraszentmáriai róm. kath. iskolát. Meglátogattam a perlaki állami elemi fiu- és leányiskolákat, a három állami kisdodovodát és iparos tanonciskolát s a nagykanizsai iparostanoncok munkakiállítását. Einökletem alatt tartották meg a

csáktornyai állami tanítóképző intézetben a tanképesítő vizsgálatot. Királyi segédtanfelügyelők meglátogatták a drávavasárhelyi, arnyafalvi állami iskolákat, a zalatárnoki községi, a muraszilvágyi és bottornyai róm. kath. iskolákat s jelen voltak a nagykanizsai továbbszolgáló alvissztek polgári iskolai tanfolyamának záróvizsgáján. Van szerencsém jelenteni, hogy miniszter úr megengedte, miszerint a csáktornyai áll. polg. leányiskolával kapcsolatos internátus 60—70 növendék befogadására fejlesztessék — s már az internátusban felvehető növendékek számát harmincban állapította meg.

— **Házasság.** Simon József helybeli kereskedő f hó 24-én d. u. 6 órakor tartja egybekelését Czukor Mariska kisasszonnyal a szent ferencrendiek templomában Csáktornyan.

— **Hirdetmény.** Csáktornya község előjárósága közhírré teszi, hogy az 1910. évi törvényhatósági utadó kivélelti lajstrom Csáktornya községéhezánál 1910. évi július 17-től 1910. évi július hó 26-ik napjag 8 napi közszemlére kitéve lett. Csáktornya, 1910. évi július hó 17-én. A községi előjáróság.

— **Eljegyzés.** Tóth Elluskát, neszmeiyi tanítónőt f. év július havában jegyezte el Balatonalmádban Bubik Lajos veszprémi állampenzári adóelőőr.

— **Változások a szt. ferencrendiek körében.** A f. év július hó elején, Terzaltóban megtartott szt. ferencrendiek évi közgyűlése a helybeli zárdában a következő változásokat eredményezte: a rendnek Csáktornyan levő tagjai közül továbbra is itt maradóknak eddigi minőségükben P. Rozman Róbert zárdafőnök, P. Tislér Timót hitoktató és P. Varga Wolfgang hitanár. Új tagokul jönnek: P. Lach Landulf Nasicróf és Horvatek Mansved Ivanicróf kápláni minőségben. Horváth Lajos krapinai zárdafőnök, ki közel négy évtizeden keresztül volt a helybeli zárdának főnöke, mint nyugalmazott páter visszakérül Csáktornyára. A közel multban Grázban elhunyt P. Dolenác Gábor pedig Krapinára került volna zárdafőnöknek.

— **Megyei jegyzőgyűlés.** F. hó 11-én tartották Keszthelyen megyénk jegyzői évi rendes közgyűlésüket. A tagok szép számban sereglettek egybe, annál is inkább, mivel ép e napon volt a D. D. sz. dalversenye. Poulban tíz órakor nyitotta meg az ülést Molnár István elnök, szepetki jegyző s szives szavakban üdvözölte az egybegyűlt kartársakat, valamint a megjelent vendégeket. Az elnök jelentés, mely magvas, tartalmas volt, megemlékezett a távozó illetőleg elhunyt kartársokról is. Jóléso barátságos hangon búcsuzik a nyugdíjba vonuló Ferency János kiskomáromi és Pap Mihály lesencetomaji kartársaktól. Kegyeletes szavakban emlékszik meg Medved L. bottornyai és Ley János sümegkáptalanfai elhunyt kollégákról. A penztári számadásokat és költségvetést helybenhagyta. »Uj politika« c. jegyzők érdekeit szolgáló napilapra 23 névjegyzés történt. Néhai Juhos Ferencnek az Országos jegyző Egyesület első elnökének siremlikére 35 koronát utaltak ki. A zalaegerszegi-novai Járasköri Egyet indítványát, a cselédkönyvbe foszoktendő bejegyzésekre vonatkozólag elfogadták. Az indítványok során elnök indítványára a közgyűlés elhatározta, hogy Huszky Béla országos egyesületi elnököt nyugdíjba vonulása által az elnöki állásból való távozása alkalmával egy búcsuzó levélben fogja felkeresni. Ferency János nyug. kiskomáromi jegyzőt az egyesület volt el-

nőkét tiszteletbeli tagnak választották meg. A Zalaegerszegi felállítandó Csány-szobor alapra 20 koronát utaltak ki. Az orsz. központi közgyűlésre Plichta Béla és Starzsinszky György kartársakat küldték ki. A Ley Mihály elhalálozásával megüresedett választmányi tagnak Zábó Gézával (Zalagógánfa) töltötték be. Végül az elnök a tagokat az egyetértésre buzdítván a gyűlés bezárta. Közgyűlés után a Hullám-szállóban bantelt volt.

— **Házasság.** Szenes Dezső perlaki járásbíró, t. hó 6-án házasságra lépett özv. Wámoscher Józsefnével Sümegen.

— **A Csáktornyai Kereskedő Ifjak Önképző Egyesületének** t. hó 3-án, Horváth Géza kerthelyiségében megtartott nyári mulatsága, a kedvezőtlen időjárás ellenére is eléggé sikerült. A tiszta jövedelem 133.94 K volt. Felülfizettek: Ehrendiener N. 1 K, dr. László Béla 2 K, dr. Huszár Pál 2 K, Binder Károly 1 K, Hirschsohn Nándor 1 K, Krieser József 1 K, N. N. 1 K, N. N. 2 K, Rohmeiser N. 1 K, Ács János 1 K, Hirschler Emil 1 K, Gut Béla 2 K, Stóger Béla 1 K, Heinrich Sándor 1 K, Földes Mór 2 K, Löbl Pelső 3 K, Kelemen Sándor 2 K, Neumann Vilmos 1 K, Meider Márkus 1 K, Heinrich Miksa 2 K, Stráha Károly 5 K, Starzsinszky N. 1 K, Horváth N. 1 K, Mráz Kálmán, Nagykanizsa 4 K, Simon József 2 K, Apfel Géza 1 K, Mráz Jenő 2 K, Székely Vilmos 3 K, Hirschsohn Ernő 1 K, Antlauer N. 1 K, Laux János 1 K, Marsano hadnagy 1 K, Kertész Lajos 2 K, Hampammer István 2 K, Zrínyi Viktor 2 K, Mezei Simon 2 K. Fogadják az egylet halás közönetét.

— **Gyáször.** A helybeli rendháznak halottja van. Igaz és mély részvétellel tudatjuk Dolinác Gábor szent-ferencendi vikárius és hitoktató elhalálozását, aki f. hó 10-én éjféli után 1 órakor a gráci kórházban elhunyt. Péter Gábor rokonszenves tagja volt a rendháznak, mert horvát származása mellett is magyarul jól beszélt s a magyar érdekekkel és érzelmeivel soha ellenkezésbe nem került. Ezért is az idegenben történt gyászok kimulása miatt általános és osztatlan a részvét, mellyel halála hírért a csáktornyai társadalom fogadta. Az elhunyt 53 éves volt s a szerzetnek már 36 év óta tagja. Csáktornyan 3 év óta volt s ez idő alatt sokat betegeskedett. Baja ellen sokféle keresett gyógyulást, de utójára is kórházba kellett menekülnie, hogy magát megoperáltassa. Az orvosi műtét sikerült ugyan, de végzetes volt ránézve, mert úgy látszik, szívizélhűdéssel komplikálódott, ami nemes életét kioltotta. Péter Gábor 12-én délután temették el, a temetésen a rendel Péter Timotheus képviselte. Leiki üdvéért a gyászisztiszteletet ugyancsak ezen a napon d. e. 9 órakor tartották meg a helybeli templomban. Nyugodjék békében. — **Vaszary Ferenc,** Festetics Jenő gróf helybeli urodalmának 60. évén át volt gazdatiszta f. hó 11-én életének 82-ik évében elhunyt. Temetése nagy részvét mellett július hó 12-én délután 4 órakor volt. Halálát gyermekei és nagyszámú rokonság gyászolja. Legyen áldott emléke!

— **Az ideji népszámlálás.** Tíz éve annak, hogy népszámlálás volt. A szokásos internacionális megállapodás szerint a folyó év végén ismét lesz népszámlálás. Az erre vonatkozó törvényjavaslat már a Ház asztalán fekszik. A népszámlálásra vonatkozó előleges intézkedések azonban már megtették. Zalavármegyében a népszámlálás Árvay Lajos alispán felügyelete alatt a já-

rásai főszolgabírók, a községi előjárók s a számláló biztosok közreműködése mellett számlálólapokon fog történni. A számlálást jan. 1-től 10-éig kell megejteni, mely idő alatt a biztosoknak körzetük összes lakóit, sőt a körzet területén tartózkodó idegeneket is összeírni tartoznak. A számláló biztosok munkáját az illető községek jegyzői vizsgálják fölül, akik e munkát elvégezni és a népszámlálás anyagát legkésőbb jan. 31-ig kötelesek a járási főszolgabíróhoz beküldeni. A főszolgabírók a járási anyagot 15 nap alatt egyenesen a központi statisztikai hivatalhoz fogják juttatni s melyet a statisztikai hivatal földolgoz. A törvény szigorúan kötelez mindenkit, hogy számlálólapján igaz adatokat valjón be. Az anyag földolgozása több mint egy évi nehéz óriási munkát igényel, így csak 1912-ik év tavasza körül tudható a népszámlálás eredménye.

— **A Kereskedelmi Bank raktárvállalata.** A Csáktornyai Tárházak Részvénytársaság eddig főként kezelte bajai tárházát. Ez a főkvállalat most önálló részvénytársasággá fog átalakulni »Bajai Tárházak Rt.« cég alatt a Kereskedelmi Bank közreműködésével. A bank részéről Kürti Károly igazgató vezeti a tárgyalásokat, amelyek hír szerint eredményel jártak. A bank egy-két tagot fog delegálni az igazgatóságba és a felügyelő-bizottságba.

— **Új százkoronás bankjegyek.** Mint ismeretes, az Osztrák-Magyar Bank augusztus 22-én új százkoronás bankjegyeket bocsát ki. A bankok már készen vannak, de egyelőre forgalmi értékük még nincs, csak aug. 22-ike után bocsátják őket forgalomba. Az új bankjegy vízkék, helyenkint rózsaszínbe játszó. Jobbmezőjén egy női mellkép látható. A fej kissé fölfelé néz, a kéz pedig egy virágfüzért tart. Az arc ősi görög allegorikus alak, amely már szinte hagyományossá vált. A nyakat födellenül hagyó, testhez simuló s a modern reformruhák szabására emlékeztető toalett sajátzerű alakot mutat. A bankjegy magyar oldala, a címertől és a szövegtől eltekintve, teljesen egyezik az osztrakkal, ami Magyarországon kétségkívül idegenül fog hatni.

— **Miert volt hűvös, esős idő?** Mindeni panaszkodott az abnormis időjárás miatt. És a panaszok nyomán megindult a találgatás, hogy mi volt az oka a nyár derekán a hűvös, nedves időnek. Persze a legtöbben mindjárt a Halley-üstököst gyanúsították meg. Bizonyosan az ő intrikája volt az egész. De voltak olyanok is, akik a napfoltokat okozták az esős időjárás és a hűvös idő miatt. De Flammarion, a híres csillagász szerint a hideg időjárásnak és esőnek az volt az oka, hogy Amerikában óriási hőség volt s még árnyékban is 122 Fahrenheit-fok meleget mutatott a hőmérő heteken át. Ha most még hozzávesszük azt, hogy nyugatról az utóbbi két hónapban állandóan erős szél fújt, amelyik idehordta az amerikai partokon elpárolgott vizgőzökből összegyülemlt fellegeket, meg van a magyarázata annak, hogy miért esett mostanában ilyen gyakran az eső és meg van magyarázva az is, hogy miért volt ilyen hűvös időjárás. Nem kell tehát mindent szegény Medárdnek bűnül tetelni, Flammarion szerint az egyszer nem ő volt a ludas.

— **Prepelics Máttyást viszik az elme-gyógyintézetbe.** Prepelics Máttyásnak, a drávasárhelyi gyilkosnak neve a hianem utolszor szerepel a nyilvánosság előtt. Nemrég ismertettük azt a jelentést, melyet Országos

elmevigyélő intézet a szerencsétlen Prepelics Máttyás elmeállapotáról kiadott. A nagykanizsai törvényszéki orvosoknak, kik a főtárgyaláson Prepelicset épelméjének mondták, a megfigyelő intézet véleményét kiadták, amire ezek megállapították, hogy a megfigyelőben olyan lelki jelenségek mutatkoztak a drávasárhelyi gyilkoson, melyeket azelőtt rajta nem lehetett észlelni. Újabb megfigyelések alapján tehát ők is helyesnek találták a megfigyelő intézet észleleteit, melyek szerint Prepelics, ki nehézköros elmeegyenségeben szenved, ön- és közveszélyes elmebeteg. Már a kir. ügyészség is intézkedett az elmebeteg gyilkos ügyében. Az ügyés ma kiadott végzésével az ellene emelt vádat elejtette és a további eljárást megszüntette. A végzést legközelebb közlik a rendőrséggel, amelyet megbiznak, hogy Prepelics Máttyást a törvénynek megfelelően elmeigógyintézetbe szállítsák.

— **Lányok paradicsoma.** Nemrégiben egy kis város alakult Amerikában. A telepések csupa derek legények, szorgalmasak s ma már jómódúak is, de egy borzasztó nagy bajuk van, a kis városban alig van nő s a házassalendő férfiak száma igen-igen nagy. De nemcsak a városban, hanem messze földön sincs nő, mert sehoh a közelben semmi emberlakta hely. El lehet képzelni tehát, milyen öröm fogta el Okny, az új város lakosságát, mikor egyszer csak megjelenik közöttük egy új telepes, akinek nem kevesebb, mint hat felnőtt lánya volt. A város majd minden férfiak ott tolongott a jövevények körül és volt annyi eszük, hogy nem is a lányokkal beszéltek, hanem negyszem közt az apával. Elvégre is, itt már szinte mellékes volt a lány orcája. A fő, hogy asszonyszemély. Egymásra licitáltak tehát az apánál és hamarosan meg is egyeztek. Egy óra múlva mind a hat lánynak meg volt a vőlegénye és a másik órában már meg is volt az esküvő.

— **Tökaba fut.** Kovácsics Ferenc kristófalvai lakosnak 2 éves Iván nevű fia f. hó 12-én délelőtt az udvaron levő viztökába fulladt. A rendőri vizsgálat és boncolás meg-
ejtetett.

— **Népesedési statisztika:** Csáktornya nagyközség anyakönyvi kerületében a f. év első felében 83 születés, 42 halálozás és 17 házasságkötés történt. A Csáktornya-Wideki anyakönyvi kerületben 114 születés, 40 halálozás és 40 házasságkötés jegeztetett be.

— **Ragados állatbetegségek.** Muraköz területén ragados állatbetegségek a következő helyeken fordultak elő: Rühkór: Csáktornya 10; sertésvész: perlaki járás Dráva-
ollár 8 u; Drávaszilas 10 u.

Értesítés.

Női kalap raktámba sikerült egy elsőrendű munkaerőt megszereznem, miért is azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a legelegánsabb kalapokat a legutányosabban szállíthatom.

Átalakítások, gyász- és alkalmi kalapok
izléses kiviteléért szavatosságot vállalok.
Szíves pártfogást kér:

Kelemen Béla

férfi- és női divátruháza Csáktornyan.

Sve pošiljke, kaj se tiče zadržaja novinah, se imaju poslati na ime urednika u Drávavásárhely.

Izdateljstvo:
knjižara Strausz Sándora
kam se predplate i obznane pošiljaju.

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučijivi list za puk
Izlazi svaki tjeden jedenkrat i to: svaku nedelju.

Prodajna cma je:

Na celo leto 8 kor.
Na pol leta 4 kor.
Na četvert leta 2 kor.
Pojedini broji koštaju 20 fil.

Obznane se poleg pogodbe i fa
ražunaju.

MEDJIMURJE

Odgovorni urednik:
ZRINYI KÁROLY.

Suračnik:
PATAKI VIKTOR.

Izdatelj i vlastnik
STRAUSZ SANDOR.

Naše polje.

Navék i navék si premišljavam, zakaj medjimurci drugi red držiju vu obdelavanju polja, kak, rečimo prek Mure magjari, ili kak gospočije. Medjimurec i onda sėja kuružu vu zemlju, kad sigurno zna, da mu ova hasen nebude donesla. Jer kuruža samo vu gnojnatij zemlji dobro raste ili vu krčenju ili vu podoranim deteljašću, ali vu izcecanoj zemlji gde je lani bila kuruža a ljetos opet kuruža kak se moremo nadjati da bude kaj zraslo?

Vu najviše mestah vu Magjarskoj je tak zvano promjenljivo gospodarstvo. Tojest gazda si svoje zemlje vu četiri djele razdeli. Prvu ljetu zemlju pognoji i vu nju dojde kuruža. Drugo ljetu vu taj djele gde je lani kuruža bila, sėja pšenicu ili hrz, a gnoj na drugi del vozi, gde kuružu sėja. Treće ljetu dojde vu ono gde je prvo ljetu kuruža bila ječmen ili zob, na to poseja deteljicu i četvrto ljetu ima na tém djelu deteljicu, vu takvu zemlju more opet kuruža dojt i nepognojeno, zatem za kuružom ako je predi pšenica bila, hrz i tak dalje.

More se i na tri ljeta razdeliti zemlja, to je najmenše vréme, da čovek zemlje pamelno more izhasnupati.

Poleg takvoga gospodarenja bi sigurno drugač zgedali vun naši gazdi, kak vezda zgediju. Mogli bi držati više marhe, jer bi jim zraslo dosta slame za gnoj, dosta deteljice, a zob bi sa grahorkom mogli sejati, tojest tak zvanoga bikaša. Tak bi onda, ako i nemaju dosta paše i doma mogli držati dosta marhe, kaj se jako i jako izplati.

Kad smo već pri paši, pogledajmo da, jeli ima Medjimurje dosta paše? Ima. Smjertom ima već paše, kak druga mesta, gde ipak već marhe držiju. Ali po medjimurskih pašah još striček, češmiga, glog raste i za Boga to nebi občine skrčile, jer misliju da je to na hasen paši. Kaj bi bilo na hasen. Budite sigurni, da bi paša triput, četiriput više marhe zdržala vu Medjimurju, kak dènes ako bi ju vu red donesli. Najprije bi trebalo svakoga drača, grmje, stričke izkrčiti iz paše. Zatem dobro sa branom pobraniti i na jesen dobro travu posejati po paši. To nebi ni trebalo kupiti, jer gazdi imaju dosta terja, kaj jim od sèna ostane i to je dobro po paši posejati zmešajući malo deteljice med terje. Na protuletje tak dugo nebi smeli vun tirati marhu, dok se nebi paša ojačila. Jer ako marha zagazi onu malu travu, onda sigurno tam nebude zraslo nikaj. Ali skim bi hranilo do toga. To je kunst kaj neznanju medjimurci. Na drugih mestah posejaju ljudi vu jesen gustu hrz toliko, kaj misliju da bude jim marhi dosta i na proluletje stém hraniju. Ta hrz se vu jesen rano mora sejati. Zatem rano na proluletje posejaju kuružnicu, tojest čalamadu, čim jim hrz sfali, imaju kuružnicu

I senokoše je jako dobro na jesen pobraniti, povlačiti. Tak se mehin očisti od zemlje i mokrina more vu zimi dosta do korenja trave dojt još i dalje tak da zemlja za celo ljetu dosta vlažna postane.

Ali ja sam od polja govoril. Istina da i paša i senokoša pod obdelavanje gazde spada, nu dènes ipak najviše polju pose tim.

Djake prinas je najvećša nevolja, da ako jeden otec ima petero dece, ovi bi ravno tak hoteli živel iz onoga grunta, kak je otec živel. Razdeliju, razdereju grunt pa ako svaki samo jeden slog dobi, nemili se jim raztrgati grunta. Vu drugih mestah je tak, da dečki zplatiju vun puće, pak se onda samo oni deliju.

Morti nigdi nisu tak razčepane zemlje, kak ravno vu Medjimurju. Zato je i dosta siromaštva tu. Ako bi skupno gospodarili, bi sigurno bilo vekšega hasna, ali tak svaki ima malo, akoprem je svakomu mnogo treba.

Zvun toga se ona mesta, koja su blizu varašov, netrsiju dosta vrtnih silja povati, da tak čim više moreju prodati vu varaše. Szabadka, Murakirály i t. d tu bi mogli tak rekuć svi vrtljari biti i svakovrstne biline nositi vu Csáktornyu, Nagykanizsu. Cug svakomu jako dobro ide vu jutro kak takajše i onim, koji bi od Aótslendve došli. Znam mnogo mesta, gde žene imaju na mesec kupljene karte, jer jim tak falé dojde Sigurno ove žene su marljive i dimo najvećput pešce idu ali ni za Boga neidu vu krému, kak to rado načiniju naše nekoje medjimurske, pak se ne nalolaju do pijanah, kak to opet nekoje medjimurke rado napraviju.

Polje moramo tak obdelavati, da nam čim više hasna nosi. To se i dènes sa Bozjom pomoćjom da, samo gazda mora razmeti obdelavanje i mora marljiv biti. Lani gazda dènes jako malo vrémena nosi ime gazda. Jer dènes je svét delo, lenščine dènes nemoreju živel.

Mali lazar.

Već su deset lét vu miru i ljubavi skup živel. Svega su imeli, kaj si guder človek od Boga zeleti more; jedno, samo jedno njim je još falilo, bez česa je gluhonemi, zapušćeni stan, — dète.

Svaki dèn su si ga predstavili, opisali, plane delali; zibicu jenput sim, drugiput tam namestili vu mišljenju, da ga nebí sunćeni traki kroz oblok, ili prepuh segel.

Vu sagdašnji pobožnosti su urđihavali, da njim Svemogućí izkrenu prošnju poslušne i izpuni.

Jedno lépo, toplo protulétno večer se je čapla, ta čudna ptica-selica domislila, da počasti njihov stan, i na skorom se čuje za njémim klepetanju glasnu vikanje, novorođenoga deteta.

Dečak je bil; — sa modremi, spametnemi, očmi, nadulim obrazekom, belim tlóm, kak engelki. A to lepoto deteta si je né zaljubljenje matere duša naprè postavila, jer je dète zaistino tak lépo bilo, tak da je glasoviti malar Rafael, vu dobroj volji najlepše angeleke malal okolo tronuša nebeskoga. A bez česa je život človeka niš, bez

česa je veselje večna žalost; je zdravlje, sčim je toga maloga bubeke Svemogućí obilno blagoslovil.

Sveseljem su gledali njegov razvoj, vidli su, kak se vu postelju graba, pak nogice sili da ga neseju. Poslušavali su milo brbotavanje.

Vesele suze su njim napunile oči, kad muje iz malih, rubintnih vustah izzišla prva čista reč: mamma, papp.

Ali kaj dabi človečje veselje i blaženstvo nebi moglo podpuno biti, jer je hitro žalost došla na neizmerno radost.

— Ohgledi, gledi i picek moj ljubljeni, . . . istina? jeli je to moguće? . . . Nè, nè; to nije naš dečak, to nije naš Gyjurek . . .

Gledi mati sa zdvojnemi, glaznatemi očima, opravu i lasi si trga, zavrištanjem omedle i zruši se pred noge svojega ljubeznoga tovaroša, koj je zakamenito kre nje stal

Dojka je Gyjureka vu naručajih raztegenoga donesla nuter. Spametne, lépe modre oči su mu otamnile. Na dvoru su se igrali, pak ga je nepazljiva dojka s rukah hitila, i vunom hipo su mu se križeci preme knuli. Komaj je letodni bil star.

Roditelji su se vu varoš odselili, gde su ga glasoviti doktori življenju obranili, ali samo življenju, ar je šterček nigdar né mogel hoditi, ne sedeti. Pukljiv je postal; a govoriti se je stopram vu tretjoj godini učil, uvék je vu zibki ležal.

Nigdar ni sem videl tak lépo z'bicu. Materinska ljubav ju je sakojačkom lepotom okinčila. Za njega je sve ona sama šivala, hékjala, prala, peglala. . . . Ali kaj hasni, ako vu njoj jedna suha okostnica, živo mrtvec leži.

Vu četiri léta je té mali lazar komaj nekaj zrasel. Nije bil vekši, kak drugo dvé leta staro dète, ali na blédi obraz mu se je ozbilnost jednoga starca zasela. Sa tak žalostnemi očima je svakoga pogledal, da je človek nebil mogući suze pomilovanja vu sebi zadržati, kad ga je pogledal. Oko sebe je nigdar né videl veseloga obraza, isli roditelji su siliili sméh na svoj obraz, da ga vu sužanstvu barem po nečem rezveseliju. Kad ga je što pohodil, je žalostno gledal, kak da bi vu mrtvečki hiži bil.

Ta vekovečna tužna okolica, bezkrajna nevolja, koja i detinsko srce jako čuliti more, su mu na čeli rance s orale.

Kak stoji žito?

Vu zadnjem broju smo zamolili naše čitatelje naj nam pišeju, kak stoji žito. Do sada smo dobili sledeće pisma:

Gosp. Ambruš György nam piše: »Vu našoj Stridóvárskoj fari je pšenica jako lépa, nego hrž vu većih mestah leži i jako je dračlija, pšenica takaj leži vu većih mestah. Mislim kaj nebude kvar, jer vezda je legla, pokihod je navék išel. Ostajem pozdravom iij. Ambruš György pékmester. Stridóvár.

Iz Alsó-Domboru nam pišeju: Žito je tu jako lépo bilo, ali viher i deždji je dosta kvara napravil. Kuruzza se jako lépo kaže. Žetva se je već započela, pšenica je jako dračlija. Vezda opet ide deždji, kaj je žetvi na kvar.

Prosimo naše čitatelje naj nam i iz drugih mestah pišeju, kak stoji silje.

Politički pregled.

Orsačko spravišće razpravlja vezda odgovor, kojega hoće dati kralju na prestolni govor. Odgovor sadržaje produljenje zajedničke banke ali da naš orsag more s gotovimi penezi platiti. Tak se barem rešimo duga. Vu soldackih poslih hoće da se oživi jedenput one zahteve naroda, koje je i sam kralj 1903-ga ljeta sankcionéral Tak Kossuthova, kak Justhova stranka posebni odgovor daju nutri, morebiti da i pučka stranka bude posebni odgovor dala.

Još početkom tjedna se je zastupnička hiža konstruirala. Predsednik je Berzeviczy Albert negdašnji minister školah. Potpredsednik su Náway Lajos i Kabos Ferenc.

Ako bude orsačko spravišće sa odgovorom k kralju gotovo, odmah bude razpravljalo ovlašćenje za proračun, a zatem za štelinge da stari baki nebudež morali duže služiti.

Njegvo Veličanstvo je otputovao vu Ischl na letovanje. Vu augustušu bude 80. rodjendan kraljev, kada budu se vekše svečanosti držale.

KAJ JE NOVOGA?

— Prosimo naše poštuvene predplatnike, naj nam vu novim fertalju predplatne zaostatke čim predi pošleju i predplate ponoviju.

Nezna se spominati od dečinskih igrah. Na šibi je nigdar né jahal; labodovati se, s pajdaši do cita bežati, je njemu samo senja. Čeli život mu se samo k zibki prikapči, koja samo žalostno porestvicu ima.

Hodila su druga deca k njemu, ali kaj hasni, ako jih samo ležeč vidi i njihova igra su njemu nepoznata.

— Mama, — zapita jedenput Gyjurek — draga mamica, poveč kak je to, da susedov Pavlek već more hodati, a ja pak još ve nemrem iti?

— Sinek dragi, ti zato još nezaš hoditi, ar nemaš cipele.

Mali deček je s odgovorom né bil zadovoljen; premišljava i dalje pita.

— Ali zakaj mi nekupite draga mama cipele, da i ja hoditi morem.

— Ne smo mogli najti tak male, kak su za tvoje noge potrebni.

— Rajši bi ja engel bil, da bi leteti mogel, ako vre hoditi nemrem! Ali ja tak mislim, da sem već mogel hoditi! Né, mama?

— Ti to samo tak misliš, dušica moja.

Tisi još jako mlad.

— Vidiš mama, ja sem pitao susedovoga

— Umiranje. U Csáktornyai Svetoga Franja red žalost ima. Pater Gabriel Dolenac vikarius i kateketa tekućeg meseca 10-ga dana je u Grazu, gde se je dal vraćit, umrl. Pokojni je 58 lét star bil, i črez 36 lét je kakti svećenik bil u Božji službi. Pater Dolenac je iz Varaždina rodjen, i u Csáktornya, gde su ga stanovniki radi imali i poštuvali, tri léta je kakti kateketa podvucaval skolske diece na vieru Božju. Julius 11-ga je bil u Grazu zakopan. Sveta meša za pokojnoga je on dan bila držana u csáktornyaiskoj farni cirkvi. Nek počiva u miru Božju u tudji zemlji, i nek mu svetli vekivečno svetlost!

— Promjena u Sv. Franja redu. U Terzatto su Sv. Franja reda svećeniki sabora držali, na kojim su odlučili sledeće: u csáktornyaiskoj kloštri nazat će dojtii, kakti umirovljeni pater Horváth Lajos iz Krapine. Iz Ivanica je premješteni pater Horvatek Mansved kakti kape an i kateketa. Takodjer je sim premješteni pater Lach Landulf iz Našice za kateketa. Pater Gabriel Dolenaca, koj je črez više letah u naši kloštri bil, i dve dane u Grazu umrl, je sabor u Krapinu premještil. Naši drugi duhovni pastiri budu i na dalje u Csáktornya ostali i njivo Božju službu svršavali. Mi se radujemo tak za ostale, kak iz novo dojdućem gospodim svećenim, i želimo njim dobro zdravje i jakost k onomu delu, na kaj njih je svemogućí Bog odredil.

— Napučivanje. U csáktornyaiskoj matičnim kotaru tekućeg ljeta prvim polovicu (januar—junius) rodili su se 83, umrl 42, prirast je dakle: 41. Ženitbu su 17 pari vezali.

— Spomenik Csány László-a. Csány László-u koji je, za magjarsku slobodu mučenikom postal budu lépi spomenik podigli vu Zalaegerszegu. Najprije je Borbély György počel sabirati penenze na Csányiev spomenik, postlam je čela varmegijja vu svoje ruke zela stvar i tak kak sada iz jednih novinah čitamo, bude spomenik za kratko vreme gori stal.

— Zalavármegjinski alegati vu odbori orsačkoga spravišća. Zalavármegjinske alegate vu sledećih odborih moremo najti: grof Batthyány Pál vu domo-

branskim odboru, Bosnyák Géza vu poljo-deiskim odboru, Eitner Zsigmond vu gospodarstvenim i ora obrtnim odboru, Zalán Gyula vu vodnih poslov odboru, Fuss Nándor vu gospodarstvenim, Hajós Kálmán vu vodnih poslov odboru, Hajós Ferenc vu pravica poslovnim odboru, Rakovszky Béla vu vodnih poslov odboru i vu financialnom odboru.

— Novi plebanuš. Grof Festetich Jenő, kakti zaštitnik, za perlakškoga plebanoša je Kuhar Janoš administratora imenuval.

— Zaruči. Mankóbüki Fejér Dénes umirovljeni honvédski kapitan, vlastelin iz Stridovara je zaručil Zechmeister Fanny gospodičnu iz Napradfa. — Simon József csáktornyaiski stacunar je zaručil Cukor Mariška gospodičnu iz Csáktornya. — Friedrich Ilona gospodičnu, kći Friedrich Nándor muračnjiskoga stacunara, je zaručil Steunberger Samu damašaiski stacunar. — Tóth Ella gospodičnu, učiteljica u Neszmélyu, je zaručil Bubik Lajos nadzornik iz Veszpréma.

— Vidim, da me nemaš rada. U Bánffyunyadu se je strašno dogodaju pripetilo s jednim mladom ožejenim parom. Pet tjedne, kaj je za ženu zel Imreh Sándor sudbeni-notarius, Koleszar Emmu, jednoga ravnatelj-učitelja lépo čerku. Mlada žena se je s jednim priateljicom šetovala u vrtu, onda pak nutri išla na stan.

— Idemo južinovati! — reče k svomemu mužu.

On je već onda revolvera imal u ruki. — Tak dugu vrieme si mene samoga ostavila? . . . Vidim, da me ne imaš rada! . . .

I revolvera je gori zdigel na svoju ženu. Žena je prijala revolvera, ali jedna kuglja je njoj u ruku zišla. Odmah i jedna druga. Onda je žena omedlela, muž pak je na sliepničnicu pretisnil revolvera, i strelil se. Odmah je umrl. Muž je né bil pri pameti, kada je ovoga čina delal.

— Smrt u Balatinu. U Siófoku prošestnu nedelju se je strahovita nesreća pripetila. Med kupenje na jedankrat s obrazom je u vodu bućnuil Zentner József budapestinski fabrikant, i dok su ga van vlekli iz vode, već je mrtev bil. Njegva familia je pred nestere tjedne doli putovala u Siófok, Zentner je u subotu za nje došel. U nedelju

Pavleka, pak mi je rekel, da je i on samo četiri lét star, pak more hoditi.

— Na skorom budēs i ti, ali ve si još slab.

— Jeli mama, svako dēte nēma takvo puklju na hrbtu, kak ja?

— Imaju jih noge, samo da se svraćiju, pak onda znaju begati. . . .

— Mama kaj je to, pēsek?

— Zakaj pitaš, picek moj mali?

— Susedov Pavlek mi je rekel, da oni begaju vu pēsku.

— Pēsek je takvi prah, kak japa na pismo sipleju

— Tak, pak je na onim moći begati?

— Moći je.

— Pak ne sgaziu pismo?

— On pēsek na kojim begaju je vuní pod drēvjem, pak od onoga doneseju japi za posipavati.

— I ja bi rajši vuní bil pod drēvjem, tam bi se predi navćil hodati. Tu v hizi je tak grdo.

Malom lazaro se je želja na skorom spunila. Roditelji su se opet na selu odselili, gde je čisti zrak malomo dobro činil.

Videl je vno go male i velike živine Pernate na dvē noge, sa dlakom pokrite na četiri noge, kak krićiju, rožgijju, begaju siltam. To sve ga je malo razveselilo.

Za polleta, tak pod jesen, se je na tuliko objačil, da se je sa podpurum vu kočijici sestii mogel, i ako su ga pod pazduhami prijeli se je i stati mogel.

Oh kakvo neizmerno veselje mu je blēdi obraz oblejalo, kad su ga otec i mati iz kočijice zdigli, pak za ruke pelajuć je vu pēsku hodal, kak susedov Pavlek vu varšu.

To mu je bilo prvo i zadnje veselje.

Jedno lépo jesensko popoldan, kad ga blizu njega nikoga né bilo, je premišljavač, kak bi on, bez ikakve pomoći iz kočijice izziti mogel. Nekak se je zahvlekel na rob kočijice, pak je doli gledal; vteče se sve dalje, dok je vun opal. I kak nesrečno!

Dovršilo se je, kaj si je zelel: »rajši bi ja angel bil, da bi leteti mogel, ako vre hoditi nemrem!«

Mrtvo tēlo mu je tam ležalo pod dudom, koja je nanjega žuti, mertvečki pokriv posipavala.

pred poldne familia se je kupala u Balatonu. Zentner je jako dugo bil u vodi i njegva supruga, i diece su ga veckrat zvali, nek ido već domov. Muž je namignul s rukami, da odmah dojde. Za nestere minute samo vidiju deca, da njihov otec s obrazom u vodu opadne. Njegva žena, i koji su polek bili su ga odmah iz sipine vode vun potegnuli, i njega harili, ali sve je zabadao bilo, ar on je već mrtav bil. Njegvo mrtvo telo su u Budapešt spravili, i tam su ga zakopali.

— **Krvoločnost u krčmi.** U Szolnoku ponedek u noći su se pet mladenci na Kisházy Istvana spravili, i jeden od njih je njega u srcu vpičil. Na smrt oranjenoga človeka su u špital spravili, gde je to valovalo, da njega je Szabados János vpičil. Drugi pak su to valovali, da Kisházya je njegov brat vpičil. Szabadosa su u sužanjstvo deli. Kisházy je drugi dan umrl.

— **Stotrinajst lēt stara žena.** U Ujvideku je prošle dneve umrla Stoppel Matjašova dovica, koja je 113 lēt zivela. Nigdar je nē bila betežna, samo ve pred svojom smrtjom.

— **Za petdesetpet kurun u smrt.** Megyesy Péter bajajski vodnik se je prošle dneve u Ferenc-carnju vmoril. Njegvo mrtvo telo su već vun vlovili. To je pisal u jednim zadnjim listu, da je moral umreti, ar je 55 kurune službene penoze potrošil.

— **Veliki viher na Balatinu.** U nedelju odvečer je veliki viher prēk isel na Balatinu. Ov viher je okoli Badacsonja, gde jako dobro i fino grozdje raste, velikoga kvara zrokuval tak u goricah, kak u sadovnjaku, i na balatinskoj željeznici je čudaj kvar.

— **Zadnje dvajsti kurune.** Črez celo noć se je u krčmi zabavljal Bakonyi Elek osobnik, kada je u jutro koli pet vure od svoje matere 20 kurun prosil. Kada je penoze u žepu imel, hajd nazat u krčmu, i to je potrošil. Zatim isel je dimo k svojoj mladi supruzi i s jednim revolverom se je u prse strelil. Bakonyi sad u Rokuš-špitalu lezi.

— **Veliki strajk u Serajevi.** U Bosniji v glavnim varašu, u Serajevu su zidari, zimmermanni i težaki pro prilicno do 1300 personsi u strajk stupili.

— **Nemški cesar u Nagykanizsi.** Vilmoš nemški cesar bude u augustoš meseca prvoga tjedna u Magjarski orsag došel, da u Baranyavarmegiji stojeći bēlyeisko mesto, kaj je Frigyes nadhercegov imetek, vadasi. Vilmoš cesar prēk Wiena dojde iz Berlina i na ovim putu njegov vlak i Nagykanizsa staciona bude taknul.

— **Zalavarmegjinski veliki župan.** Naša varmegija, kak je poznato, jošce neima velikoga župana. Korman sad hoće ovo službu odrediti. Tko bude veliki župan, nē moći znati? Reč je bilo, da bude grof Károlyi Imre zalazentgrotski vlastelin, ali pak Hertelendy Ferenc bivši zalaiski veliki župan, ali najtvrdešo ono novost stoji, da grof Jankovich László dr. bude u našoj varmegiji veliki župan. Jankovich grof već je jedanput bil veliki župan u Zalavarmegiji.

— **Smrt od jedne črešnjove kušćice.** Kovács Peti János igalski vlastelin jedno črešnje je skoćicom pogutnul. Na kratko vrieme je mu tak zlo postalo, da je moral u postelju ležati i da mu je položaj na plašć obrnulo, njegvi bližnji su njega u Kaposvársko špital spravili. Doktoru su u špitalu njega operirali, i kušćicu van zeli, ali ipak tomu, ov nesrećni človek je za par

dnevi med velikemi muke umrl. Pazimo anda, kada črešnje jemo!

— **Vjeverica vlovljenje.** Horváth Ferenc egerszeghegyiakomu stanovniku u sadovnjaku se je prošle dane jedna vjeverica pokazala. Videć to gazdin 10 lēt stari Jožek sin, jako je hotel ovu živinu prijeti. Gori je plazil za nju na drēvu, ali vjeverica s jednim skoćenjem na drugu drēvu je vušla. Hajda! Jožek za nju skoći, ali nesretno, jer je iz drēva dol opal i nogu potrguul. Nesrećnoga dečaka sad u zalaegerskim špitalu vraćiju.

— **Jesenski manōveri.** Ljetošnji jesenski manōveri se budu okolo Sátoralja-ujhelyu držali. Manōver se počne szeptember 12-ga i bude pet dane trajal. Na manōveru će biti 100 jezer ljudi. 15 jezer konjani, 288 stuki i 150 mašinske puške.

— **Zgoreti varaš.** Campbelltonu varaša (Nova Škocia) je ogenj uništil. Opasnost požaru je bank, cirkva i špital žrtvi ostal. Četirjezero ljudi su bez stana ostali, jedno diete je u ognju umrlo. Kvar je blizo 2 million dollara.

— **Smrtna nesreća.** U Margonya občini Dugasz Viktor 16 lēt stari mlinarski inoš i mladi Gruber Zoltán su julius 11-ga poslie podne halasit išli. Dugasz je s jednim flobertom strēlal na ribe. Pri jednim strēljanjem se mu ruka odmeknula i kugla je u Gruberov šinjak se zavrtēla. Gruber je za kratko vriemena umrl. Iztragu su podigli.

— **Samoubojni poštarški činovnik.** U Aradu je u jednim svratištu Kovály Géza zvani aradski poštarški činovnik samoubojnik postal. Trikrat se u prse strelil i tretja kugla mu je smrt zrokuvala. Kovály je jako zaljubljeni bil.

— **Zgoreto diete.** Nagy Dániel dōgōrski stanovnik je svojom suprugom minućeg tjedna jeden den u kesno noći dimo došel iz Komoród občine, gde su na gostovanje bili. Komaj su se doli počnuli, velika krika jih je zbudila, i dok su van bežjali, njihova štala već je u plamnu stojla. Najprvić su živine oslobodili iz štale i samo onda su hapili njezinoga Lajos zvanoga sina iskati, koj je gori na štali spaval. Ali i od štale krov je već gorel, i za kratko vrieme se je skupa zrušila. Vezda su vidli, da i od njihovo diete zgoreto telo je med zarne voglene. Dok su ga iz vuglene oslobodili već je nesrećni dečko čisto zgoreti bil.

— **Doli je skoćil iz kata.** Mladi Viszlik Mátyás klamfarski mešter vtork odvečer je u Budapeštu od jedne hiže tretjoga kata doli skoćil na dvor. S potremi kotrige su ga u Rokuš špital nesli, gde je za pol ure umrl.

— **Zbil je jednu ženu.** Mialković Martin lokomotivvoditelj već je od zdavnja srdit bil na Pitter Zsigmonda stacionara ženu, koja u Budapeštu na Hungaria-putu ima staciona. Ove dane je Mialković u stacion išel gde je ženu, — jer je ona sama bila, — onak po istinsko zbuhal. Na ženin krič je naprē došel Páncél András sluga, gori je zdignul jednoga drvenoga kočica i svadljivoga lokomotivvoditelja je van buhal iz staciona. Mialković je već rane trpil.

— **Proneverenje.** Világossy József dr. budapeštinski fiskalius, koj je črez dugo lēt velikoga gospona igral, je od esztergomskoga kaptolona preko 200 jezer kurune vkral. Világossy je već pod redarsko obrambo došel.

— **Notariuški sabor.** Zalavarmegjinski notariuški sabor julius 11-ga dana u Keszthelyu ljetno redovitoga sabora držali. Na

ovim saboru su odredili, da Plichta Béla Csáktornya zvunske taraiskoga notariuša budu poslali na orsačko centralni sabor.

— **Najvišēši tvornički dimnjak.** U Ameriki Great-Fallsu je jeden tvornički dimnjak, koj je 154 meter visoki. Najvišēša človečja gradnja je u Parizu, i to Eiffel turen, koj je 300 meter visoki.

— **V mlaku se vtopil.** Kováci Ferenc kristóffalvaiskoga stanovnika dvē lēt stari Ivan dečec se je julius 12-ga pred poldne u dvoru stojeći mlaki vtopil. Iztraga je podigjena

— **Tifus u Budapeštu.** U našim glavnim varašu se je jeden hudi beteg, i to črēvnitilus gori stupil. Do vezda su već kak sedemdeset ljudi se u ovim betegu zbetažali. Narod se jako hoji od ovoga betega.

— **Lipót Szalvator nadherceg u Lošoncu.** Lipót Szalvator nadherceg, topnićtvoiski nadzornik je julius 11-i 12-ga dana u Lošoncu stanujuću kanonērskoga regementa prekvizitiral. Kada je na kolodvor došel, nadhercega su s velikom paradom prijeli. Iz Lošonca je u sriedu odvečer na Hajnašker se putuval.

— **Ratni hajovi u Fiumi.** Ove dane su već, preko 13 ratni hajovi došli u fiumeisko pristanište i ovdje ostanaju nestere dnevi. Augustoš meseca će biti na adriatinskom morju s hajōvimi veliki manōver.

— **Potres.** U Innsbrucku, Garnischu, Münchenu je tekućeg meseca 13-ga dana pred poldan ob pol deseti vuri potres bil, koj je samo nestere hip trajal. Potres je nikakvo vekše nesreće nē zrokuval.

— **Velika željeznička nesreća.** Blizu Metz varaša u Kaliforniji se je prošle dane South Pacific expressvlak skliznul iz šine i lokomotiv s trema kočice su iz visine doli bućnuli. Šest putnikov je umrlo a trideset su se oranili.

— **Samoubojni žandar.** Zapf Károly požunski žandar, koj je samo na probi bil, se je u žandarski kasarni na ganjku svojom oružjem strelil. Kugla mu je glavu čisto oništala. Samoubojni žandar je jako marljiv i točan človek bil, u zadnjim vremenah ali je jako žalostan bil. Od njegovoga čina zroka ne poznaju.

— **Već nē bude tambur!** Soldačka gosposda si glavu tereju med tom, jeli nebi dobro bilo pri soldačiji tambura čisto ods-taviti. Za njega bormeš nikakvo potrebnost ni je, jer troubetah glas bolje se čuje, kak tamburov bubanj. Pri svakim satnju budu vezda prestali ovu staru uredbu i mesto tambura trombitaša budu upotriebili.

— **Skoćil je u zdenec.** Kapitány György makótski vlastelin je u svojem hizi stojeći zdenec skoćil, gde je odmah umrl. Kapitány je jako bogat človek bil, nego svojimi špekulacijami je čeloga imetka zgubil.

— **Draže bude sol.** Financminister je odredil, da od prvoga juliusa od ono sol, kaj u vaggone nutri spravljaju, za svaki metercent se more 4 fillér platti Poleg toga je marmaroške rudne rovate formasol metercent 19.65 kor., mleto sol takodjer tuliko stolnisol 20.15 kor., a marvinskisol 8 kor. bude koštalo.

— **Svojega otca je strelil.** U Rákospaloti je četvrtak pred poldne Tóth István, 17 lēt stari poljodelavec, na svojega 56 lēt staroga otca strelil. Jedna kugla v čeli, a dva pak u prse su išli staromu, koj ve s težkemi ranami leži u Karolyi-špitalu. Dečko, kojega su odmah prijeli, je povedal, de njegov otec je jako hudi bil znojim i svojom materom, i zato se štel od njega osloboditi.

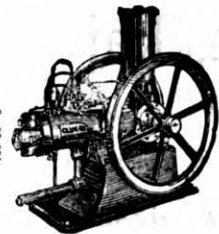
Gabona árak. — Cionn zítka.

mmáza	1 m-cent,	kor. fill.
Buza előrendő	Pšenica	16.40 —
Rozs	Hrz	12.20 —
Árpa	Ječmen	11.20 —
Zab	Zob	11.30 —
Kukoricza	Kuruza nova	12.40 —
Fehér bab uj	Grah beli	16.20 —
Sárga bab	› žuti	14.00 —
Vegyes bab	› změšan	12.40 —
Kendermag	Konopljeno seme	15.00 —
Lenmag	Len	22.00 —
Tökmag	Koščice	21.00 —
Bükköny	Grahorcka	12.00 —

Császárfürdő Budapest. Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmasrend tulajdona. Elsőrangú kénes hévívízű Gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszap- medence- és kádfürdők, melyek kiváló gyógyhatással használhatók az összes reumatikus- és idegbántalmaknál. Uszodák, hőtég-, szénsavas- és villamosvíz-fürdők. Ivó- és belélegzési-kúra. Prospektus ingyen és bérmentve küld 704 8—14 **AZ IGAZGATÓSÁG.**

CLIMAX

nyersolajmotorok és lokomobilok

Legjobb és legolcsóbb hajtóerő mezőgazdasági és ipari célokra. Nincs robbanási veszély! se pénzügyi ellenőrzés. Elsőrangú referenciák.

BACHRICH ÉS TARSA
BUDAPEST : WIEN : HAMBURG
MOTORGYÁR
Wien, XIX/7, Heiligenstädterstrasse 83.
Magyarországi mintaraktár és iroda:
Budapest, V., Szabadság-tér 17. (Törzsépalota)

Eladó egy 2 éves szentbernáthegyi nőstény kutya

Bővebbet BRUNNER GUSZTÁV-nál Kotor. (Zalam.)

STOCK - COGNAC MEDICINAL

szavatolt valódi borpárlat
Camis és Stock
gőzpároló telepéből,
Barcola.

COGNAC-gőzfőzde, állandó hivatalos vegyi ellenőrzés alatt.

Kapható minden jobb üzletben!

Jóság, ár és súlya

kell a szappan összehasonlításánál és bevásárlásánál ügyelni. A világ egy szappana sem éri el a

Schicht szarvas szappanát

minden jó tulajdonságában, tisztaságában, mosóképeségében, lágyosságában és olcsóságában.

3033/sz. 1910.

Arverési hirdetmény.

A perlaki kir. bíróság, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a nagykanizsai kir. lörvényszéknek 2868/p 909, a pécsi kir. ítélőtáblának 2047/p 909 sz. ítéletei alapján Magdalenics Ferenc és neje Labazán Ilonának özv. Labazán Andrásné szül. Horváth Ilona és társai elleni vagyonközösség megszüntetése iránti ügyében a végrehajtási árverés joghatályával bírói árverés elrendeltetvén, a nagykanizsai kir. lörvényszék a perlaki kir. járásbíróság területén levő következő ingatlanok: 1.) a drávaszentistváni községi 301 sztkvben felvett 24/1 hrsz. ház 11 népsorsz. alatti udvar kert és szántó 2420 K 2.) a drávaszentistváni 22 sztkvben felvett legelő és erdő illetmény 242 K összesen 2662 K kikiáltási árban, mint becsárban

1910. évi július hó 27-ik napjának d. o. 10 órákor Drávaszentistván község házánál dr. Schwarz Lajos csaktorayai ügyvéd, vagy helyettese közbeniötével meglartandó árverésen eladtni fognak.

Az ingatlanok a kikiáltási ár 2/3-nál alacsonyabb áron el nem adhatók. Venni szándékozók figyelemzettnek, hogy az árverés megkezdése előtt a fentli kikiáltási ár 10%-át bánatpénz fejében tetenni. Perlak, 1910. június hó 13. 874

7/kgy.910.

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy Muraszentmárián a

községi kocsmája s tartozékai,

1. évi augusztus hó 22-én, délután 2 órákor, nyilvános árverésen, a legtöbbet igérőnek bérbeadni fog.

Béret tartalma 3 év.

Feltételek, a körjegyzőnél betekinthetők.

Muraszentmária, 1910 július. hó 10.

873 1—1

Füzessy Gusztáv, körjegyző.

Egy pékműhely azonnal bérbe kapható **Novák Károlynál, Damásán.**

Jedna pekaria je odmah na arendu dobiti pri **Novák Károlyu, Damása.**

Idei termésű, igen szép **bíborheremag** kapható

Varga Sándornál, Bányavár. Posta: Muraszerdahely.

Ljetošnja rastlina, jako lépá **—štajerska detelica—**

dobiva se pri **Varga Sándoru u Bányavár.** Pošta: Muraszerdahely.

Egy, a magyar és horvát nyelvet bíró fűszer- és rőtősarú

kereskedősegéd

augusztus 15-ére felvétetik. Ajánlatok a fizetési igények megjelölésével alábbi címre intézendők.

Mattersdorfer N., vegyeskereskedése **Perlak.**

875 1—2

Schmidt Ede :: zongoraterme CSÁKTORNYA.

Ajánlja a legkitűnőbb minőségű
zongoráit.

**Olcso árak! :: Becserelés!
Részletfizetés! :: Jótállás!**

857 5-28

THIERRY A. GYÓGYSZERÉSZ **BALSZAMA** TÖRVÉNYESE
VÉDVE.

Csakis az apca védőjeggyel az igazi. A lélegző-
szervek minden megbetegedése, köhögés, vörköpés,
rekedttség, höghurrit, tüdőbaj, gyomorgörcs és más
gyomorhajok, minden belső
gyulladás ellen, továbbá étvágy-
talanság, rossz emésztés, szék-
rekedés stb. ellen biztosan hat.
Külsőleg, szájbetegségek, fog-
fájás, égett sebek, kiütés, nyil-
alás és különösen influenza
ellen stb. használ. 12 kicsiny
vagy 6 duplaüveg, vagy egy
nagy családi üti üveg 5 kor.

THIERRY A. gyógyszerész
egyedül valódi

CENTIFOLIA - KENŐCE
meglehető, csálhatatlan és utol-
érhetetlen gyógyítóhatású meg
a régi, sőt rakis sebeknél, sé-
üléseknél, daganatoknál, gyu-
lításoknál, szüléseknel; eltávolít minden idegen
anyagot genyedés okosor fölőlisgessé teszi a
fájdalmas operációt. 2 légey 3 korona 60 fillér.

Cim: Schutzengel-Apotheke des A. THIERRY
in PREGRADA bei Rohitsch.

Főraktár: Török József gyógyszerértára Budapest.
796 14-20

THIERRY A. GYÓGYSZERÉSZ

KOVALD PÉTER és FIA

cs. és kir. szab. keilme- és szörmfestő, vegytisztító és gőzmosó-gyár
BUDAPEST, VII., SZÖVETSÉG-UTCA 37. SZÁM.

megbízói kényelmét szem előtt tartva elhatározta, hogy minden tekintélyes vidéki vá-
rosban képviselőlet létesít és ezáltal módot nyújt a nagyérdemű közönségnek arra, hogy
cégét — a csomagolás és postaköltségek mellőzésével — közvetlenül felkereshesse

Hirschsohn Testvérek Csáktornyan

vette át a képviselőletét és a gyár rendes áraiban vállalja az ur-, női- és gyermek-
öltönyök, díszítő és butorszövetek, függönyök, kézimunkák, szőnyegek, csipke-
és végáruk, szörmek stb-iek vegytisztítását és festését.

Ügyszintén ágytollak tisztítását és fehéreneműek mosását is.

A nagyérdemű közönséget biztosítva kifogástalan munkájáról és mindenkor méltányos
áraitól, szives jóindulatába és figyelmébe ajánlja a képviselőlet és számos megbízatást
kér a

890 7-24

KOVALD PÉTER és FIA CÉG.

1031/910./sz.

Hirdetmény.

Györgylaka (előbb Jurcsevec) község részéről ezennel közhírré tesszük,
hogy a község tulajdonátképező

korcsma és tartozékai

(mely a kisszabadkai vasuti állomás és forgalmas állami út mentén fek-
szik) 1910 évi július hó 21-én d. u. 3 órakor a községbíró házána
nyilvános árverésen bérbe fog adni.

Árverési feltételek a kisszabadkai körjegyzői irodában megtekinthetők.
Györgylaka 1910. július hó 4.

PUHR MIHÁLY
jegyző.

KERCSMÁR JÓZSEF
bíró

866 2-2

A

MURAKÖZI TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Csáktornyan

folgó évi július hó 1-vel új üzletágot honosított meg, amennyiben a már több intézetnél
közkedveltségnek örvendő

takarékbiztosítást

nálunk is terjeszteni fogja.

Ezen intézmény lényege az, hogy a fél a takarékpénztárnál heti befizetési könyvecskére
15 éven át hetenkint 1 koronát és a táblázatszerű fillér pótdíjat fizeti be, mikor is 15 év
eltelte után a takarékpénztár a félnek — kamatos-kamattal 1000 koronát fizet vissza.
Amennyiben azonban a fél a 15 évi időtartam előtt, bármikor is netán elhalna, úgy
azonnal ugyancsak 1000 korona fizettetik ki örökösének.

Belépni azonban nemcsak egy koronával, hanem 50 koronáig bármely egységgel is lehet, és
ilyenkor természetesen, annyiszor egy korona és annyiszor a megfelelő pótdíj fizetendő,
ahány ezer koronát a fél magának biztosítani kíván.

Belépni bármikor lehet.

Vidéki befizetőknél portómentes postatakarékpénztári befizetési lapokat ingyen bocsátunk
rendelkezésükre. — Felvilágosításokat szóban és írásban bárkinek ad, ismertető füzeteket küld,
jelentkezéseket mindenkor elfogad a

Muraközi Takarékpénztár Részvénytársaság Csáktornyan.